

Obsah

Předmluva.....	7
Seznam použitých zkratk	10
1. Výklad	11
1.1 Hlavní změny a základní principy ročního zúčtování za rok 2022 oproti roku 2021	11
1.1.1 Částky v souvisejících předpisech s vlivem na zdanění v roce 2022	11
1.1.2 Změny, které přinesl zákon lex Ukrajina	11
1.1.2.1 Změny v možnosti uplatnit nezdanitelnou částku.....	12
1.1.2.2 Prokázání poskytnutého bezúplatného plnění	14
1.1.2.3 Změny v osvobození příjmů ve formě poskytnutí ubytování.....	15
1.1.3 Změna ve výši stanovených příjmů v případě poskytnutí nízkoemisního vozidla zaměstnanci k soukromým i služebním účelům	16
1.1.3.1 Jak lze ověřit, že se skutečně jedná o nízkoemisní vozidlo?	17
1.1.4 Sleva za zastavenou exekuci	22
1.1.5 Změny ve zdaňování příjmů zaměstnanců pro rok 2022	23
1.1.5.1 Daňové zvýhodnění na vyživované děti	26
1.1.6 Změna výše limitu úroků z hypotečního úvěru nebo úvěru ze stavebního spoření, o které lze snížit základ daně	29
1.1.7 K tiskopisům Prohlášení a Žádost o roční zúčtování.....	31
1.1.8 Lhůty	35
1.1.9 Základní principy vybírání daně z příjmů fyzických osob včetně daňového rezidentství.....	36
1.1.9.1 Otázka daňového rezidentství.....	38
1.1.9.2 Vyhláška o fondu kulturních a sociálních potřeb	45
1.1.9.3 Plátce daně, agentura práce a ekonomický uživatel.....	48
1.1.9.4 Povinnost při srážení daně z příjmů plynoucí daňovým nerezidentům	48
1.1.10 Roční zúčtování a daňové přiznání	49
1.2 Daňové přiznání podané zaměstnancem - vztah k ročnímu zúčtování	50
1.3 Příjmy nezahrnované do ročního zúčtování	55
1.3.1 K některým příjmům zaměstnanců osvobozeným od daně.....	70
1.4 Žádost o provedení ročního zúčtování	76
1.4.1 Zaměstnavatel oprávněný k provedení ročního zúčtování	77
1.4.2 Situace předcházející zániku zaměstnavatele jako plátce daně.....	81
1.4.3 Roční zúčtování při více postupných zaměstnavatelích v roce	82

1.5	Prokazování rozhodných okolností při ročním zúčtování.....	86
1.5.1	Bezúplatná plnění (dary) na vymezené účely	89
1.5.2	Odpočet z titulu placení úroků z úvěrů ze stavebního spoření a z hypotečních úvěrů na bytové potřeby.....	94
1.5.3	Odpočet příspěvků zaplacených zaměstnancem na penzijní připojištění se státním příspěvkem a na doplňkové penzijní spoření.....	104
1.5.4	Odpočet pojistného placeného zaměstnancem na soukromé životní pojištění	106
1.5.5	Odpočet členských příspěvků placených zaměstnancem odborové organizaci (§ 15 odst. 7 ZDP)	114
1.5.6	Odpočet nezdánitelné částky – úhrady poplatníka za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	114
1.5.7	Dodatečné prokazování rozhodných okolností pro slevy při ročním zúčtování.....	117
1.5.8	Sleva na manželku (manžela)	119
1.5.9	Sleva za umístění vyživovaného dítěte v předškolním zařízení v roce 2022	127
1.6	Uschování dokladů předkládaných zaměstnanci.....	133
1.7	Přehled průkazů	135
1.8	Prohlášení poplatníka ve vztahu k odpočtu úroků u fyzických osob s příjmy ze závislé činnosti	143
1.9	Nezávislost nezdánitelných částek a slev na dani na době zaměstnání (při ročním zúčtování).....	143
1.9.1	Odpočty nezdánitelných částek od základu daně.....	143
1.9.2	Slevy na dani (§ 35ba ZDP).....	144
1.9.3	Sleva za zastavenou exekuci (§ 35 odst. 4 ZDP)	145
1.9.3	Daňové zvýhodnění na dítě (děti) jako odpočet od vypočtené daně (sleva, popř. daňový bonus).....	146
1.10	Výpočet celoroční daně v rámci ročního zúčtování u zaměstnance bez daňového zvýhodnění na děti	150
1.10.1	Model výpočtu ročního zúčtování u zaměstnance bez daňového zvýhodnění na děti.....	151
1.10.2	Typové příklady výpočtu ročního zúčtování u zaměstnance, který v roce 2022 neuplatnil (neměl) daňové zvýhodnění na dítě (děti) ani v jednom měsíci v roce	152
1.11	Výpočet celoroční daně a zúčtování daňového zvýhodnění v rámci Ročního zúčtování u zaměstnance uplatňujícího daňové zvýhodnění na dítě (děti)	159
1.11.1	Daňové zvýhodnění na děti – nárok	159

1.11.2	Zjištění výše nároku na daňové zvýhodnění pro RZ v případě změn v počtu dětí a změny v pořadí dětí v průběhu roku	160
1.11.2.1	Zjištění výše nároku na daňové zvýhodnění pro RZ v případě změn ve výměně daňového zvýhodnění („prohození dětí“) mezi manželi v průběhu roku a změny v pořadí dětí v průběhu roku	162
1.11.2.2	Zjištění výše nároku na daňové zvýhodnění pro RZ v případě dítěte ve střídavé péči.....	163
1.11.3	Porovnání roční výše daňového zvýhodnění s výší celoroční daně vypočtené bez přihlédnutí k dětem po zjištění celoročního nároku poplatníka na daňové zvýhodnění	164
1.11.4	Podmínky pro roční uplatnění daňového bonusu.....	167
1.11.5	Typové příklady zúčtování daňového zvýhodnění na dítě v rámci ročního zúčtování za rok 2022.....	168
1.12	Vracení doplatku (přeplatku) z ročního zúčtování	177
1.13	Postup zaměstnavatele u zaměstnance, který včas neprokázal rozhodné okolnosti pro provedení ročního zúčtování	180
1.14	Možnost dodatečného učinění Prohlášení.....	183
1.15	Roční zúčtování u zemřelého zaměstnance.....	184
1.16	Postup při zjištění chyb v ročním zúčtování.....	185
1.17	Zúčtování přeplatků z ročního zúčtování ve vztahu ke správci daně	188
1.18	Vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti za rok 2022.....	190
1.19	Mzdy zúčtované za kalendářní rok, ale vyplacené zaměstnanci v čisté výši po konci ledna roku následujícího (§ 5 odst. 4 ZDP)	198
2.	Přehled slev na dani a nezdanitelných částí základu daně za rok 2022 pro RZ	201
3.	Příklady.....	204
Příklad 1:	Roční zúčtování u poplatníka uplatňujícího daňové zvýhodnění na tři vyživované děti, v některých měsících nižší příjem z důvodu ošetřování nebo nemoci, v ročním zúčtování byl uplatněn pouze jeden odběr krevní plazmy	204
Příklad 2:	Daňové zvýhodnění na děti, pozdní nahlášení změny skutečnosti, že děti nežily s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti již od roku 2021	216

Příklad 3: Roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění u poplatnice, která nedosáhla u tzv. hlavního zaměstnavatele příjmu ve výši šestinásobku minimální mzdy, ale v některých měsících jí byl vyplacen daňový bonus.....	228
Příklad 4: Daňové zvýhodnění na děti, ukončení nároku na daňové zvýhodnění v průběhu roku u více dětí	241
Příklad 5: Poskytnutí vozidla zaměstnanci k používání pro služební i soukromé účely.....	244
Příklad 6: Vznik nedoplatku při ročním zúčtování za rok 2022, který se nevybírám	248
4. Dotazy a odpovědi	252
4.1 Dotazy týkající se darů v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace	252
4.2 Dotazy týkající se odpočtů úroků z úvěru.....	255
4.3 Obecné dotazy týkající se ročního zúčtování	261
5. Vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.....	267
Příklad 1: Příklad na vyplnění výkazu MFin 5459 - vzor č. 24 „Vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti“ (zálohové) za rok 2022 (dále jen „vyúčtování“), „Pokyny k vyplnění vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti za zdaňovací období roku 2022“ (MFin 5459/1)	267
Příklad 2: Příklad na vyplnění tiskopisu „Vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z příjmů fyzických osob“ (MFin 5466) v případě dodatečně učiněného prohlášení	284
Příklad 3: Příklad na vyplnění tiskopisu „Oznámení o příjmech plynoucích do zahraničí podle § 38da zákona o daních z příjmů“ tiskopis MFin 5478 - vzor č. 17 (změny pro rok 2022)	295
6. Vybraná ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pro roční zúčtování za rok 2022.....	307
7. Zákon č. 128/2022 Sb.....	365
8. Pokyn GFŘ D-22 (výňatek)	368
9. Vybraná ustanovení daňového řádu (zákon č. 280/2009 Sb.) ve vztahu k příjmům ze závislé činnosti a promíjení příslušenství daně, pro roční zúčtování za rok 2022.....	378
10. Sdělení GFŘ.....	400
11. Tabulka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti pro roční období 2022	414